

Előfizetési árak postán szállítva egész évre 350 Lei. Vállalato nak és Bankoknak 1000 Lei. A romániai magyarság független hétfői lapja Szerkesztőség és kiadóhivatal: Str. Livezii 4 16. szám Szerkesztő: WOJTCZYK GYULA

Munkás Világ

Ezzel a címmel rovatot nyitottunk a Világban. Egy rovat a munkások számára, egy picurka hely a jogtalan és nincstelen embertársak pihenő állomásául. Egy tisztás, ahol szabad egy pillanatra megállni, szomjuságot hűteni és éhséget csillapítani. Egy fehér lap, amelyre ráfesthetik panaszait, egy hely, ahol felhangzik az indulás jelzőkürtje. Szorosabb lesz az összefogás, sürűbb egységbe futnak az indulatok és keményebb lesz a tett... Biztosabbak a harcok... Gyümölcsözőbbek az eredmények.

Meszi re kalandozunk a reménykedésben, pedig csak egy kis rovatot egy kis becsületet ígérünk. Hogy mondtuk? Ígérünk. Ez polgári szokás a nagyok, a hatalmasok szoktak ígérni, mindig ígérnek és ígértüket sohasem tartják be. A munkások már kiabáltak az ígéretekkel. Jogosan kételkedhetnek a mi ígértünkben is. Nem azért mintha nem ismernék testvéri jószándékunkat, hanem azért, mert sajnálják szegénységünket. Tudják, hogy a mi kis vékonyka hangunk nem képes a munkásvilág faldalmán dörgését visszaadni. Ami kis rovatunk egy köhögésre sem elég, nemhogy a sérelmek millióit regisztrálja. Ez nem lehet se hűtő, se csillapító állomás azon a sivatagi úton, ahol milliókat marcangol szét az ordító és barbárszívű sors, ez nem a könnytengerek csatornája és nem lehet riadó a tűzveszedelmek elhárítására.

Mégis, mégis arra kell gondolkunk, hogy valóban ösztöntek becsületek vagyunk-e? Ha igen, akkor a forrásszivert bármilyen kicsinykomoly erőnek kell tekinteni. A forrás patakokba csörgedez, a patakok nagyobb vizekké gyülekezve, eljutnak a félelmetes tengerre és e példán okulva, az a kis akarat, amely nálunk berzenkedik, nem lehetetlen, hogy idővel az emberiség öklében keményedik meg. Ne vessük meg tehát az apró szándékokat, ha azok becsületesek. A világ demokratikus multja és küzdelmes jelene eléggé igazol bennünket. A mi világszemléletünk azon a síkon fekszik, amely a munkásság kollektív jólétére irányul.

Ez a szemszög nem csatlakozik a tisztánlátásban. Ami tekintetünk ott kutat a bajok mélyén, és az alapokat rázza, amikor egy egészséges világrend felépítését óhajtja. A munkásságot ezer érdek, érzés és értelem fűzi a munkásvilághoz. A szívünk dobbanása intsen és tanítson meg erre bennünket! A szavak terüljenek szét elménken, és gondolkozunk! Legyünk egymásba nézők és következtetések!

Ha így lesz, akkor a Munkás Világ még egyszer történelmet fog

csinálni, izmos ereje lesz a fejlődésnek, tempót ad a munkásideálokért való harcnak és kapcsa lesz

minden nemes mozgalmi ügynek. Éppen ezért azzal fordulunk minden munkásszervezethez, hogy

bizalommal keressék fel panaszaitkal a Munkás Világot, mi hűségesek maradunk elveinkhez! (wojt)

Hitler kancellár

megbízásából egy középeurópai katonai és politikai államszövetség megalakításáról tárgyalnak a német miniszterek Mussolinivel

PÁRIS. A párisi sajtó nem titkolja aggodalmát a német miniszterek olaszországi látogatásával szemben. Göring és Göbbels, majd később Blomberg hadügyminiszter és Neurath külügyminiszter tárgyalnak Mussolinivel. Ezen tárgyalások közben tesz látogatást Velencében Schuschnigg osztrák kancellár, utána Darányi magyar miniszterelnök, április végén Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök. Erre az időre várják Beck külügyminisztert is, valamint Ruzsdi Arras török külügyminisztert.

Nem lehetetlen, hogy Antonessu román külügyminiszter is elutazik Rómába.

Ezeket a tanácskozásokat fogja követni Hitler és Mussolini találkozója, amelyet az elmúlt hetekben már egy bizalmas távirati jelentés alapján elsőnek jelentett a Világ szerkesztősége.

Bécsi tudósítónk jelentése szerint politikai körökben határozottan állítják, hogy a római tanácskozások mögött Hitler kancellárnak egy

nagyszabású terve húzódik meg, mégpedig egy középeurópai katonai és politikai államszövetség létrehozása.

Nem lehet vitás, hogy ezek a tanácskozások a nyugati hatalmak ellen, elsősorban Franciaország ellen irányulnak. Nem hihető, hogy a Franciaországgal szövetséges államok engedjenek a német befolyásnak, még a barátságos szándékot mutató Olaszország közvetítésére sem.

Maniu Gyula nem hagyja cserben a demokráciát

CLUJ. A cluji nemzeti parasztpárti ifjusági értekezlet kapcsán az a hír terjedt el, hogy már Maniu Gyula is jobboldali orientációt követ. Ezt látszott megerősíteni az a másik hír, hogy Maniu Németországba utazik, ahol meglátogatja Göbbels propagandaminisztert.

Alkalmunk volt beszélgetést folytatni a nemzeti parasztpárt egyik volt miniszterével, aki Maniu Gyula hibe.

Ez a vezetőpolitikus kategorikusan kijelentette, hogy Maniu Gyula sohasem hagyja cserbe a demokrácia zászlaját.

Titulescu meggyilkolására utasították Stelescut a koronatanu szerint

Sandulovici tanu a szombati tárgyaláson jelezte, hogy Stelescu ötvége bizonyára be fogja mutatni azt a levelet, melyben Stelescut a gárda Titulescu megölésével bizta

meg. Ebben az irányban a védőügyvédek is hevesen fogatták a tanut. Általában ez a levél volt a szombati tárgyalás főérdekessége.

Olasz katonai irányítás alá helyezik Franco tábornok hadseregét

PÁRIS. A spanyol ellenőrzés ma vette kezdetét. A napokban, ahogy a valenciai kormány jelenti 36 német bombavető repülőgépet Hannoverből küldtek a felkelők segítségére. A nemzeti hadseregben mutatózó ellentétek megszűntek.

A felkelő hadsereg teljesen alávetette magát az olasz vezérkar rendelkezésének.

Az utolsó két napon támadó harcot kezdett a nemzeti hadsereg.

Madridot heves bombatűz alá vették. Ennek a bombázásnak több halott és sebesült áldozata van.

Előnyomulásról adnak jelentést Bilbao-nál is, valamint a cordovai határon. Az aragoniai harcvonalnál

15 nemzeti repülőgép támadott meg egy 30 tagból álló repülőosztagot, amelyből állítólag hetet lelőttek.

A kormányjelentések cáfolják a nemzetiek győzelmi híreit.

Sulyos adóemeléssel jár az angol fegyverkezés

LONDON. Az angol alsóházban kedden jelentették be a különböző adóemeléseket. Elsősorban fölemelték a jövedelmi adót, aztán a dohány és benzín adóját, bevezették a kerékpáradót. Az adóemeléseket a nagy fegyverkezés miatt kellett bevezetni.

Legujabb

Roosevelt, az egyesült államok elnöke európai békéről akar tárgyalni Van Zeeland belga miniszterelnökkel

WASHINGTON. A világ közvéleményét nagyban foglalkoztatja Roosevelt elnök meghívó levele Van Zeeland miniszterelnökhöz. A Temps jelentése szerint a belga miniszterelnök, mint Európa követe utazik Washingtonba és a világgazdaság rendezéséről fog tárgyalni Roosevelttel.

Szó van arról, hogy egy „Európai Egyesült Államok” létrehozását egyengessék.

Pop Valer miniszter munkavédelmi törvénye csak az államnak szállító vállalatoknál vezet be a 75 százalékos etnikai arányt

BUCURESTI. Pop Valer ipar- és kereskedelemügyi miniszter elkészítette a munkavédelmi törvényt és azt öfelsége hozzájárulása után a napokban nyilvánosságra is hozzák. Kiszivárgott hírek szerint az etnikailag 75 százalékos arányt csak azok a vállalatok tartoznak betartani, amelyek az államnak szállítói. Ez az előírás más vállalatokra nem fog vonatkozni.

Fehérkönyvben válaszol a pápa Németországnak

RÓMA. A Vatikán körében tartózkodással kezelik a pápai enciklikára adott német választ.

Ha nem lesz rövidesen megegyezés a Vatikán és Németország között, akkor a pápa fehér könyvben fog válaszolni a német jegyzékre.

Mit írnak az ardeali és bán-sági magyar lapok?

Szabadság (Oradea)

Nem tudjuk ma sem, hogy mi történik a nemzeti munkavédelem új rezsimjének megteremtése körül.

Tudnunk kellene ezt azért, mert hiszen az arányosság korrekt rendszere (ha ugyan ilyen a gyakorlatban elképzelhető) azt kívánja, hogy ha a kisebbségi cégek bizonyos százalékban vehetnek fel nemrománokat, akkor viszont a román cégek nyissanak ajtót a kisebbségeknek az alacsonyabb százalék arányában. Ha mondjuk a timisoarai Gyapjuiparnak 75 százalékos román személyzettel kell dolgoznia, akkor viszont a Banca Romaneasca alkalmazzon 25 százalékban kisebbségeket. De jóhiszeműül illelő, sehogysémet fedezheti fel az arányosságot abban, hogy a kisebbségi vállalatok kötelesek legyenek 75 százalék románnak kenyeret adni, viszont a román cégeket nem szorítja senki még arra sem, hogy akár 1 százalék kisebbségi munkaerőt szegődtesse.

Temesvári Hirlap

Mihaleche lépését nem látjuk összeegyeztethetőnek a nemzeti-parasztpárt eddigi közismert célkitűzésével, demokratikus felfogásával. A nemzeti parasztpártnak kötelessége, hogy minden esetben a demokrácia védelmébe szegődjék, de ez a kötelezettség — az elnökre is kötelező. Az elnök pedig ezzel szemben a demokratikus felfogással ellenétes lépésre ragadtatja magát, diktatórikus rendszert kíván meghonosítani a párban, nem kíváncsi az ardeali és bán-sági különvéleményre, sőt lehetőleg el is akarja hallgattatni azokat.

J. TEBÁN a Davila Színház táncmestere privátilag is vállalt bűlt, sztepp és angol táncok tanítását. Artista vizsgára is előkészít és elhelyez biztos eredménnyel. Érdeklődni Tebánnál a színházban.

A tularémia első halálos áldozata

A pozsonyi kórházban nyulvész fertőzésben meghalt Strietzl Frigyes földbirtokos

POZSONY. Néhány nappal ezelőtt az egyik pozsonyi magánkórházba beszállítottak egy vidéki földbirtokost, akin a tularémia tünetei mutatkoztak.

Az illető dr. Strietzl Frigyes 46 éves, Trencsén melletti drietomai földbirtokos most orvosok minden igyekezele ellenére meghalt.

Allandóan magas láza volt s mirigyei is megdagadtak.

A tularémiát egy rókától kapta. Birtokán elejtett egy rókat s azt odahaza saját maga nyúzta meg. A róka nyilván tularémiás nyulat falt föl előbb s ezzel fertőzte meg magát.

Megrendelésre házhöz jön a gyilkos

Fantasztikus bünszövetkezetet
Cseleztek le Lengyelországban

Varsó. Fantasztikus büntégyszövetkezetet lelelt a lengyel rendőrség Kiele városában. Egy mérgezési ügy derítette ki a dűt, de-
tektívregénybe illő bünszövetkezetet.

Kiele közelében, Alexandrovo faluban holian találtak egy fiatal embert és a vizsgálat megállapította, hogy arzénal mérgezték meg. A csendőrség hamarosan elfogta a tettest. Meglepetéssel állapították meg, hogy a gyilkos Kieleből jött lette végrehajtására és áldozatát azelőtt sohasem ismerte. Hosszas vallatás után beismerie, hogy megrendelésre

mérgezte meg áldozatát: egy másik paraszt 200 zlotyt fizetett neki a gyilkosságért.

Elmondott még meglepőbb dolgokat is. Beismerte, hogy Kieleben mérgezőbanda működik, mely szerény díjazásért bárkit el tesz láb alól. Az utolsó két évben tizenharc embert öltek meg a banda tagjai. Megrendelők kizárólag parasztok, akik szüleiket, férjüket vagy feleségüket öltették meg arzénal vagy cianálival. A rendőrség a banda 8 tagját letartóztatta.

Felszeghy Mária nagy sikere a Budai Nagy Antal főszerepében

A Budai Nagy Antal oradeai bemutatóján a női főszerepet, amelyet Clujon a szerző leánya Kós Dodó játszott Felszeghy Mária alakította. A szinpadí alak, mintha Felszeghy Máriára volna mérve, az ő egyénisége ütözik ki a leány finom mozdulataiból, szívjóságából és okos viselkedéséből. Az oradeai sajtó egyhangú elismerése — nagyszerű felismerése ennek a játékképességnek és alkalmatosság-

nak.

Felszeghy Mária sikere, amelyet egy idegen városban és első komolyabb jellem szerepében ért el, őszinte örömet keltett és azt a kellemes reményt táplálja, hogy ez a siker egy intenzív művészi élet kialakulását jelenti.

ÜGYVÉDI HIR: Dr. Fuló Tibor ügyvédi irodáját Str. Petru Maior 13 szám alatt megnyitotta

A MEGYE ÉS A VÁROS VILÁGA

Munkában a megyei prefektus

Dr. Dunca Jenő vármegyei prefektus szerencsés felgyógyulása után megkezdte tavaszi programjának végrehajtását. A prefektus két igen jelentős feladatot tűzött maga elé, az utak rendezését és a szegény falusi lakosság felsegítését. Az utrendezés előmunkálatait már be is fejezték a szakbizottságok, míg a segélyreszorultak összeírását most végzik a községi jegyzők. Dr. Dunca Jenő ez évben is nagymennyiségű kulturálisztet kíván kiosztani a nélkülöző falusi lakosság között. A prefektus olcsó vetőmagot is juttat a rászoruló gazdáknak. Az idén nem voltak árvízkarosultak és ha nem lesz jégverés, vagy tűzkár, ugy nagyobb összeg lesz fordítható a szegények ellátására.

A városi uccák ügye és a városi költségvetés

A városi költségvetés jóváhagyása és a kölcsöntranszakcióhoz való hozzájárulás azt a jogos reményt keltette a külvárosi lakosság körében, hogy az évek óta húzódó uccai rendezés ügye realizálásra kerül. A mérnöki hivatal már elkészült a legközelebbi munkálatok rajzaival és számadásával, sajnos ezek a munkák inkább a belvárosi és a villasorok területeire esnek, mellőzve a hostái és lupsai elhanyagolt uccák rendezését. A Măuş şi Aron és más lupsai ucca félméteres gödrei még sok katasztrófának lesznek előidézői, ha nem sietnek a gödörök eltüntetésével.

A város vezetősége számoljon egyszer a szegényebb sorsú lakosság érdekeivel is, ne csak mindig a belváros esztétikai igényeivel.

MOZIK MŰSORA

EDISON: I. Randevu Bécsben
Operett Fősz Magda Sneider
II. Kis ezredes Fősz. Sirley Temple

SCHERC

TAVASZI

Plaidok,
lakarók,
szőnyegek

Cluj, Piaţa Unirii 22.

ujdonságai és
különleges-
ségei

férflöltöny, felöltő, női
kabát, kosztüm és
ruhaszövetek

Színház - Irodalom- és Film-Világ

Elment a színház

Szomorodott szívvel jelentjük, hogy elment a színház, tűs a hajlék, ahol hekeken át annyi dertű áradt szét és ahol annyiszor felfrissültünk a napi fárasztó, gondterhes munka után. Éppen akkor mentek el, amikor már egészen felmelegedtünk, amikor már szinte nélkülözhetetlennek kezdtük tekinteni őket. Mintha csak eltemetünk volna valakit. Üres a ház utánuk. Folytató szorongást érzünk. Furcsa sors. Egyetlen kultúröröm és az is csak kanálankénti szedhető. Még pedig kis kanálanként. Mit tehetünk? Hallgat a közvélemény, néma a sajtó. A magyar sajtó! Némák vagyunk, ahelyett, hogy kiáltanánk és megkísérelnénk itt tartani őket. Hoznánk több áldozatot értük, vagy legalább mondanánk, hogy ez fáj, hátha megtalálnák azt az irt, amely begyógyítja a sebet és visszaállítja kultúrsumjás lelkünk egyensúlyát.

Miklóssy Margit szobra a bucaresti nemzeti szalon idei tavaszi kiállításán

Sokan emlíkszünk még Miklóssy Margitnak, színházunk kitűnő művészjének 40 éves színházi jubileumára, mely alkalomból Kudelász Károly szobrászművész elkészítette Miklóssy Margit művészi mellszobrát. A szobor terrakotta armását Kudelász beküldte a bucaresti Salonul Oficial tavaszi tárlatára, ahol a zsűri elfogadta a finom művészi érzékkel elkészített szobrot.

Kudelász egy idő óta pihen szobrászi tevékenységével, valószínűleg nagy meglepetéseket tartogat még számunkra.

Különbben részt vesz még a bucaresti tárlaton Fülöp Antal Andor festőművész is, aki kisebbségi életünk fiatal művészgárdájának egyik nagyon tehetséges tagja.

Bobescu lett a cluji Román Opera művészi igazgatója

A Rador távirati iroda jelentése szerint Bobescut, a cluji Opera főkarmesterét, kinevezték a cluji Román Opera művészeti igazgatójává.

Solymosán Magdához

Amíg te a járványkórház betegágyán fúdokolva kapkodsz levegő után és egyetlen vigasztalód a halál hívós keze, mely homlokodat simogatja, idekint lassanként nyomodat is felcsókolja a tavasz, emlékedet elviszi a szellő és csak kevesen maradnak meg hozzád meleg szívvel barátaid és barátnőd között. Pedig, amíg erősen ideltartoztál, amíg volt egy kicsinyke tered, ahol tetté vált a sző, annyian voltak, akik körülényelegetek és részt kértek a te boldogságodból.

Furcsán gonoszak az emberek. Ezek a kerek kezek most nem egyszer örömlükben tapskolnak. Várják az örökséget. Talán nekik is jut valami művészeted kertjéből, egy két virág a dus sikerből, a fiatalság és tehetség piros rózsáiból!

Ez se baj! Legalább látni fogod, hogy kik taposták le kertet, amíg elkényszerültél hazulról. A jövőben majd jobban megbecsülsz a magad értékét, mert... az élet visszakövetel téged és új utat jelöl ki számodra a diadalmas sikerek felé.

Jöjj Magduška mennél hamarabb, a régi szívvel, harmatos üdesegeiddel, mi, akik mindig tapsoltunk és sohasem késtünk tárt karokkal fogadni. (Tibor)

Győri Illés István:

Metamorphosis

Transylvanie

Győri Illés István a fenti címmel és azzal az alcímmel, hogy ország-résztünk átalakulása 1918—1936 ig 17 kiváló ardeali kisebbségi író közreműködésével könyvet adott ki. A munkatársak névsora a következő: Baradlai László, Benczel Béla, Gál Gábor, Gárdos Sándor, Gyárfás Endre, dr. Janovics Jenő, Kakassy Endre, Kalotai Gábor, Károly Sándor, Körmöves Lajos, Mikes Imre, Nagy Lajos, Pogány Marcell, Szász Endre, dr. Szeghő Imre, Tabéry Géza, dr. Turnovszky Sándor.

Hogy mit tartalmaz ez a könyv, azt a szerkesztő maga mondja el rövid előszavában és pedig: „E mű írói gondosan vigyáznak arra, hogy az események hű regisztrálásán kívül ne kalandozzanak el írásaikkal messzire, hanem becsületes számvetést tartanak a legutóbbi 18 esztendő történetének betűkbe rögzítésénél. Tizenhét év történelmi adóják gazdasági, politikai és kulturális térképét otthonunknak. Megismerjük a nagy átalakulást általános szemszögből nézve és külön-külön a városok fejlődését. Ez a könyv mondhatjuk az első komoly történelmi

külforrás Transylvánia háboru utáni történelmének megismeréséhez. Némely részlete a könyvnek egyenesen megrázó titkokat tár fel például Janovics Jenő színházi beszámolója amire joggal mondhatjuk, hogy régi dal, régi dicsőségről. 1924 ben 460 előadást tartott Janovics, amelyből 43 előadás bemutatott volt. 1925 ben 46 új darabot, 1926 ban 11 és fél hónapig játszott a színház és 529 előadást rendezett.

Még 1928 ban is tízhónapos szeton volt, egészen 1930 ig, amikor Clujon 407 előadást, Oradeán 397 előadást rendezett a színház.

Ezt siratja Tabéry Géza is, aki metamorphosisában azt mondja, hogy Parlagi Lajos idejében a színház vonzóereje még csorbitatlan volt. Előadásai velekedtek bármely főváros előadásaival.

Győri Illés István történelmi szerepe ezen könyv kiadásánál kétségtelen. Sok történelmekutató fogja még ezt a könyvet forgatni, azok, akik az új Transylvánia igazi arcát akarják látni és a világ szeme elé vetíteni. (Y)

Franyó Zoltán:

A zsidógyűlölet

A zsidógyűlölet a háborút követő évek során egyre gyakrabban lángolt fel Európa különböző országaiban. Minden ilyen esetben Zola mondása jut az eszünkbe, aki a szervesen összefüggő társadalmi és gazdasági jelenségek felismerése alapján klasszikus tömörséggel állapította meg, hogy „az antiszemitizmus azokban az országokban, ahol valóban jelentősége van, mindig csak valamelyik politikai párt fegyvere vagy a súlyos gazdasági krízis következménye”. Nos, a világháború után Európának csaknem valamennyi országa nyomasztó gazdasági válságba került. Ezt a helyzetet használták ki a fajvédelem kuruzslói és a nacionalizmus hamis sáfárai arra, hogy az akut bajokért a zsidóságot tegyék felelőssé.

Franyó Zoltán zsidógyűlölet címmel egy vaskos könyvet adott ki. Ebben az új könyvében a társadalomtudomány megdönthetetlen érveivel és a kitűnő publicista fölényes diszlektikájával mutatja ki az antiszemitizmus kórokozóit és miközben a történelmi adatok egész tömegét sorakoztatja fel érvel a tetszetős jelzavak álarca mögött politikai érvényesítésre törekvő lélekmérgezők propagandája ellen, — egyszersmind

világhírű írók, szociológusok és vallásfilozófusok megsemmisítő nyilatkozatait is leközi. Olyan tekintélyek mint Bernhard Shaw, Romain Rolland, Heinrich Mann, Sigrid Undset, R. N. Coudenhove-Kalergi gróf, Lettow-Vorbeck tábornok, W. R. Inge londoni dékán, Rev. George MacKenzie skót vallásfilozófus, Wilhelm Sollmann, a német birodalmi gyűlés volt tagja, Felix Salten, Heinz Liepmann, Franz Blei, Lion Feuchtwanger és Theodor Lessing írók, Irene Harand, a „Gerechigkeit” című bécsi katolikus újság szerkesztője és még sokan mások mondanak ítéletet az antiszemitizmus fölött, magasrendű világszemléletük olyan előkelő piedesztáljáról, ahová nem ér fel sem a „fajelmélet” kóklerének, sem a zsidógyűlölet uccai agitátorainak rágalmozó rikácsolása.

Ennek a könyvnek úgy az egyetemes kultúra, mint a zsidóság szempontjából óriási jelentősége van. A könyv kiadóhivatalunk úján is megrendelhető.

MINDEN HETFŐN OLVASSA

A VILÁG-OL

Eredeti közlemény

Nagyon sokat szenvedtem gyomor és bélbajom miatt iria

Martinescu-Asau imert író Craiovából, Str. Neptun 40. — és így folytatja: „Mindig érthetetlen lehangoltság uralt és tudva, hogy az csak emésztési zavarokból származhat, mindent megpróbáltam. Valahogy bizalmatlanul nyultam a GASTRO D. után, a hatás azonban csodálatos volt, valóban remek egy gyógyszer ez a GASTRO D. ...

Kapható a GASTRO D. gyógyszerárakban és drogériákban vagy megrendelhető 130 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárán, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Legolcsóbban a

WEISZ ERNŐ

szőrmeszalonban
Cluj, Gólya palota)

szerezheti be
szőrmeszükségletét

Egészségügy
adóvallomási kell
lenni minden ke-
reskedőnek

Nem áll módunkban itt újból ismertetni részletesen a végrehajtási utasítást, csupán azt ismételjük meg, hogy az évi egészségügyi taxa a bérérték 1—3 százaléka és pedig: kicsinyben árusító üzletek taxája a bérérték 1 százaléka, gyárak és iparvállalatok pedig évi 3 százalékos egészségügyi taxát fizetnek bérértékük után.

Az egészségügyi taxa megállapítása végett az érdekeltek minden év áprilisában deklarációt tartoznak az egészségügyi hivatalhoz benyújtani. A deklarációt — a végrehajtási utasítás e círási szerint — az e célra szolgáló külön nyomtatványon kell elkészíteni, illetve annak rovatait megfelelően kitölteni.

Figyelem!

Női és férfi fodrászat. — Speciális babaklinika! — Baba fejek minden fajtában és nagyságban kaphatók. — Bármilyen ócska babák javítása — Törött üveg és porcellán, majalika, stb. speciális ragasztása.

Aram nélküli tartós endoldás garantálva.

Redukált árak!

SALON FODOR

Cluj, Cal. Marshal Foch No.

Finom ruhák tisztítója, ruhafestések mestere „CZINK” Cluj

Közgazdasági Világ

Harmadosztályú utasok május 1-től kezdődőleg nem vehetik igénybe az étkezőkocsit

A CFR méltánytalan rendeletet adott ki, amely nemcsak az utasok szempontjából sérelmes, de igen káros a hálókocsitársaságra is. A rendelet értelmében ugyanis a III. osztályon utazó utasok az étkezőkocsit nem vehetik igénybe.

A város területén gyártott és elhasznált áruk után nem szedhető ad-valor-em taxa

A legfelsőbb közigazgatási bíróság rendkívül nagyfontosságú határozatot hozott a város belterületén készített és elhasznált, elfogyasztott áruk után a 0,2 százalékos ad-valor-em taxa nem szedhető. Természetesen a döntvényre való hivatkozással mindentől felebbezés nyújtható be a közigazgatási bírósághoz a községek részéről esetleg ilyen címen szedett ad-valor-em taxák miatt.

Az Orvosi Szemle kiadásában megjelent:

**Dr. Herskovits :
A hasüri szervek
Röntgenvizsgálata.**

Ara Lei 400. — Megrendelhető az O. Szemle kiadóhivatalától
CLUJ, Str. Iorga 21

A turdai Magyar Kiskereskedők Egyesületének közgyűlése

A turdai Magyar Kereskedők Egyesülete április 18-án, vasárnap délután 5 órakor tartja meg tisztújító közgyűlését. Turda kereskedőtársadalmára nagy érdeklődéssel tekint a közgyűlés elé.

Mikor felelős a cég a nyugta repülőbélyegéért?

A cluji törvényszék igen nagy elvi jelentőséggel bíró döntést hozott a napokban. Az egyik ottani cégnél a repülőbélyegellenőrök két bélyeggel el nem látott nyugtát találtak. Ezek közül az egyiket a cég kapta, a másikat pedig maga állította ki. Az ellenőrök kihágási jegyzőkönyvet vettek fel és a céget megbírságozták. Felebbezés folytán az ügy a cluji törvényszék III. szekciójára került, amely 1424-1937 szám alatt hozott ítéletében a bírságot megsemmisítette azon indoklással, hogy a mások által kibocsátott nyugta bélyegilletékéért a címzett cég nem felelős, másfelől pedig a cég által kibocsátott nyugta csak akkor lenne bélyegköteles, ha azt a cég a címzettnek ki is szolgáltatná volna.

Hogyan állapítják meg az új adókievéseket

A patenta fixa kiterjesztése

A pénzügyminisztérium az ország összes pénzügyigazgatóságaihoz körrendeletet intézett, amelyben felvilágosítással szolgál arra nézve, hogyan kell az adótörvény módosításait az évi adókievetőbi

zottságoknak alkalmazniok amelyek 1937. április 15-én kezdik meg működésüket.

A kereskedők és iparosok 3 évi időtartamra, az alábbi táblázat szerint lesznek megadóztatva:

Clasa	Veniturile Einkommen Jövedelem	Impozit partea Statului Den Staate zukommeude Steuer Az államnak járó adó
I.	dela—până la 5.000	300
II.	5.001—10.000	700
III.	10.001—15.000	1.200
IV.	15.001—20.000	1.800
V.	20.001—25.000	2.300
VI.	25.001—40.000	3.500
VII.	40.001—50.000	4.600
VIII.	50.001—75.000	6.800
IX.	75.001—100.000	9.000
X.	100.001—150.000	14.000
XI.	150.001—200.000	19.000
XII.	200.001—250.000	25.000
XIII.	250.001—300.000	30.000

Ehhez az adóhoz, melyet mint állami adót soroltunk fel, hozzá kell adni a pótdókat 2 százalékos egészségügyi alapot és az adópótlékot (supracota).

Az osztályozást adókievetőbizottságok végzik minden év elején vagy az év folyamán az adómegegyeztető közegek jelentése alapján

Az ardeali likörgyárosok 9-8 tized deci likört adnak el egy liter helyett — panaszkodnak a fűszerkereskedők

Az Arad és vidéke fűszerkereskedők Engel Gyula elnöklétével április 11-én tartották meg évi közgyűlésüket. Az elnöki beszámoló foglalkozott az általános helyzettel, többek között a különböző taxákkal, amelyek a kiskereskedőket terhelik. Ostorozta a sok írásbeli munkát, amelyet a kiskereskedőknek végezni kell és amelyek elvonják a kiskereskedőt a napi munkától.

Eddig 72 féle taxánk van — mondotta Engel Gyula, amely rövidesen elérte a 100-at.

Ezekre a taxákra mulasztás esetén óriási bírságok vannak kivetve, ma-holnap ezen bírságok kezelésére külön osztályt kell majd felállítani. Foglalkozott a közgyűlés a piaci

árusok ügyével. Az egészségügyi törvény kihágásainak sorozata terheli ezen kereskedőket, akik a porban árusítják áruikat. Foglalkozott a maximális árakkal,

aztán azzal a sérelemmel, amely a kereskedőt a likörgyárosok miatt éri, akik 9-8 decit adnak el egy liter helyett és ezen visszaélés miatt nem a gyárost, hanem a kereskedőket büntetik.

A közgyűlés még számos indítványt tárgyalta le, többek között a tanoncszerződéseket, a tanoncképzésre vonatkozólag.

Végül megválasztották az új választmányt és Engel Gyula elnök lelkes hangulatban zárta be a közgyűlést.

Gazdasági Élet

A kereskedelmi és ipartügyi minisztérium Besa Eugen, a Sodróny-
ipar Rt. igazgatóját, az Ugir cluji
kerületének alelnökét a nagyiparosok
képviselőtében az ipar bizottság tag-
jává nevezte ki. Besa igazgató tagja
lett a Magyarországgal kötendő
egyezmény tárgyaló román bizottság-
nak is.

A központi adóügyi bizottság határozata értelmében az 1937-1938. költségvetési évben a kétes követelések tartalékának dotálási kulcsa továbbra is 10 százalék és az ipari berendezések amortizációs kvótája 15 százalék.

Az Arad Csanádi Gazdasági Tanácskarékpénztár április 7-én tartotta meg rendes évi közgyűlését Purgly László elnöklété alatt. A közgyűlés úgy az igazgatóság, mint a felügyelőbizottság jelentését egyhangúlag elfogadta és megalázkodással állapította meg, hogy az intézménynek sikerült a konverzióból származó veszteségeknek mintegy 80 százalékát már leírnia.

Eugen Tereanu, a cluji pénzügyigazgatóság illetékosztályának főnöke a vállalatokat érdeklő okirati jogügyi, bejegyzési és más illetékekről, valamint az ezekkel kapcsolatos aviatikai illetékekről könnyen kezelhető beosztású utmutatót állított össze, amelyen feltünteti a bélyegtörvény vonatkozó paragrafusait is. A táblázat a pénzügyigazgatóságnál és minden papírkereskedésben 20 lejért kapható.

Két év alatt 200 millióval emelkedett a munkásbiztosító bevétele

A központi munkásbiztosító pénztár jelentése szerint, 1936-37. évben a biztosítottak száma 865 ezerre emelkedett az 1935-36. évi 716.000-rel szemben. A munkásbiztosító jövedelmei ugyanezen idő alatt 790 millióról 1.160 millióra emelkedtek. Ebből a jövedelemből 82,4 százalékot tett ki a rendes biztosítási járulék, 15,1 százalékot a balesetbiztosítási járulék és 2,5 százalékot az egyéb jövedelem.

REGAL Nagykávéház és Bár

szenzációs áprilisi műsorai

Az urközönség már este 9 órától a kitűnő **THURY** jazz zenéjére táncol.

Okvetlen nézze meg e hóra leszerződött **új** világvárosi műsorunkat!

Petrol Egger

megszünteti a hajhullást, megállítja a korpázást

MUNKÁS VILÁG

Bérmozgalom

Az indexszámok megint eltolódtak. Az indexszámok emelkedése elindított drágasági hullámot amelynek eredménye egyelőre még beláthatatlan. Nagy bizonyos, hogy a termelők 10 százalékos emelést vittek keresztül legközelebbi ciklusban, ezt követik a kereskedők, csak egyedül a kereseti adó nem javult.

A tisztviselők és munkások millióinak életstandardja családonként havi 2-300 lejfel sulyosodott. Ezt az összeget a legnagyobb építéssel és önmegtartózkodással lehet behozni.

Egészen természetes és indokolt tisztviselők és munkások ama kérésa, hogy a kereseteket hozzájáruljanak a terhekhez.

A drágaság gyors, hathatós szakszervezetek nélkül elkerülhetetlen a munkások számára.

Faipari munkások 5 százalékos béremelést kérnek

A faipari munkások kollektív szerződése ápr. 15-én jár le. A tárgyalások dr. Chirila vezérinspektor kezdeményezésére megindultak az elmúlt héten. A munkások valaközbe az átlagos emelkedésére 5 százalékos béremelést kérnek. A munkaadók egyrésze már hajlandó a munkások jogos kéréseit teljesíteni.

Szabómunkások készen állnak a munkabeszüntetésre

Már évek óta tart a szabómunkások elégedetlensége. 1936-ban sikerült egy kollektív szerződéssel leszelni az éhbérek mellett dolgozó szabómunkásokat. Ez az állapot 1937-ig tartott, amikor új szerződést kellett kötni, de nem sikerült és tovább dolgoztak a régi bérekért. Azóta megint sulyosodott az élet, 40-50 százalékkal drágult minden az ára az elmúlt két esztendő alatt. A munkások most csak 15 százalékos béremelést kértek. A munkaadók a jogos követelést visszautasították. A munkások felháborodással gyűltek vasárnapi gyűlésükön a munkaadók érzékellen magatartását és készen állnak a legmesszebbmenő lépésekre a munkaadók élefeltételeik megjavításáért.

Dermatában dolgozó vas- és fém-munkások 15 százalékos bérválását kérnek

A Dermatá részvénytársaság üzemében dolgozó vas- és fém-munkások kollektív szerződése május 1-én jár le. Már most megindultak a tárgyalások, hogy az új szerződésben egy

Kivételes nagy pompával ünnepli meg a munkásság május elsejét

Széles programot dolgozott ki a szocialista párt és a szakszervezetek május elsejének a megünneplésére.

Nagy idegességet kellett munkásokban az a hír, hogy a kormány román husvétra való tekintettel az ünnepséget nem engedélyezi. Ez a hír

azonban valótlannak bizonyult. A kormány semmiféle korlátozó rendelkezést nem adott ki és így a párt valamint a szakszervezetek kivételes pompával ünnepelték ezt a májusi társadalmi reformünnepüket akarják publikálni.

Imprimé-selymek

Kizárólag eredeti párizsi dessinek

sima Crêpe de Chine, brokát, valamint más divatos fantázia anyagokban

GALLIA

CLUJ, Strada General Neculcea No. 2
BRASOV, Piata Libertatii No. 3
SIBIU, Strada Regina Maria No. 7

Ujabb örömdetes fejlődési mutató a Leszámitolóbank Rt. Timisoara mérlege

A Leszámitolóbank Rt. Timisoara április 24-én déli 1 órakor tartja meg 31. évi rendes közgyűlését. Ezzel kapcsolatban most adta közre a bank évi mérlegét is, amely ismét örömdetes fejlődésről tesz tanúságot. A közgazdasági életben rendkívül komoly szerepet játszik ez a hatalmas pénzügyi és mérleg most nyilvánosságra került adatai a feltételek szemlélőit is már az első pillanatra meggyőzik arról, hogy a bank fejlődés további útján halad.

Csak néhány számadatot ragadjunk ki a mérlegből, hogy a bank prosperitását bizonyítsuk. A bank részvénytőkéje 24 millió, törvényes és külön tartalékalapjainak összege 10 millió 200 ezer lej. A kétes követelések és ingatlanok amortizációs alapja nem kevesebb, mint nyolc millióra rug. A tartalékbevételek összege meghaladja a 61 milliót.

Mi sem bizonyítja jobban a bank pénzügyi mobil voltát, mint az a tény, hogy készpénzben és pénzügyi követelésekben közel 29 millió lej

azonnal mozgósítható pénz felett rendelkezik. Az értékpapírtárca állománya 2 millió 280 ezer 352 lej, a váltótárca összege közel 21 millió, míg az adósságok száma közel 32 millió. Az ingatlanok értéke 10 és fél millió.

A tiszta nyereség 2 millió 301 ezer 325 lej s így a tiszta nyereség végösszege a tavalyi állománnyal együtt 3 millió 821 ezer 224 leire rug. Ezek azok a számok, amelyek minden üres frázisnál vagy nagyhangú dicsőítésnél többet mondanak.

Rezik Alice III. gimnázista zongorahangversenye a katolikus gimnáziumban. Április 27-én új gyermekművésznek mutatkozik be városunk közönségének. Rezik Alice III. gimnázista este félkilencórán kezdettel zongorahangversenyt ad a katolikus gimnázium dísztermében. Műsorán Beethoven, Schuman, Bartók, Liszt, Rachmaninoff, és Liszt műveit szerepeltet. Bevezetőt mond dr. Boga Alajos kanonok, az egyházmegyei tanács elnöke.

15 százalékos bérválást biztosítanak a munkások részére.

Dr. Krenner Miklós, a kiváló kisebbségi publicista f. hó 21-én, szerdán este 8 órakor az Építőmunkások otthon gyűléstermében "Korszerű feladataink" címmel előadást tart.

A pincérek kollektív szerződése április 20-án jár le. A pincérszervezet végrehajtóbizottsága foglalkozott a pincérmunkások követeléseivel és a napokban javaslatot tesz a pincérmunkások gyűlésén egy új kollektív szerződés kötésére a vendéglátóipari munkaadókkal.

— Fogadjunk Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy az ember nem szívesen olvassa a sok panaszt, amelyet egyes hivatalnokokkal szemben hangoztatnak. Nem lehetne ennek véget vetni valamilyen módon?

De igen. A miniszterelnök ur csatlakozhatna tabula razzidit.

— Hát a miniszterelnök ur tudhat minden dologról?

— Dehogyan tudhat?

— Hát mégis hogyan tudja meg a panaszokat Pancser ur?

— Az újságokból kérem. Ez olyan dolog, hogy két alyafi megy a nagyvárosban és látnak egy szobrot, mire az egyik megkérdi:

— Kérem, vajon ki lehet ez?

— Ősd be neki az orrát — mondja a másik — és holnap benne lesz az újságokban.

Szóval úgy véli, Pancser ur, hogy a miniszterek is csak akkor lájálják meg az ország arcát, mikor már vérzik... Nem rossz módszer. Ebben maradunk.

DIVAT VILÁG

A tavaszi cipődivat

Meghozta a lakk reneszanszát. Nemcsak lapos, érdekes díszítési kiegészítések készülnek lakkból, hanem cipők is. A cipődivatban egyébként a színek dominálnak. Világos, pasztell színű sevrőcipőket is készítenek nyári délutáni ruhákhoz, amelyek közül néhány gyöngyökkel, apró kövekkel van hímézve. Még mindig nagyon divatosak a szögletes orru és szögletes sarkú cipők. Nemcsak sporthoz, hanem elegáns nagy toalettekhez is mutatják őket, selyemből, antilopbőr, rendszerint valami színes szegélyezéssel.

Nem épít és nem vásárol ingatlant az állam 1937-38-ban

A költségvetési törvény 5. szakasza értelmében az állam az 1937-38. költségvetési év keretén belül nem vásárol és nem épít ingatlanokat. A már folyamatban levő építkezéseket csak az új költségvetés keretein belül biztosított hitelek erejéig lehet folytatni. Ezen általános intézkedés alól kivételt csak a komerciális jellegű közintézmények (pl. vasút) autonóm intézmények és általában a külön költségvetéssel rendelkező közintézmények képeznek, ezek is azonban csak a feltételezett szükséges építkezéseket vagy ingatlanvásárlásokat eszközölhetik a pénzügyminisztérium előzetes jóváhagyásával.

Tavaszi ruhák festése, tisztítása legszebb és legolcsóbb „CRISTAL”-ban. Str. Moldovei 15. Telefon: 180. Hívásra azonnal megyünk

Románia - Csehszlovákia

1:1

Ha Barlassina megítéli a jogos II-est, akkor biztosan győzött volna a gólokkal jobb román válogatott. Az U vereséget szenvedett Oradean. A skótok legyőzték az angolokat, míg Svájc Belgiumot

BUCURESTI. Károly király és Mihály vajda, valamint a kormány tagjainak jelenlétében folyt le a mérkőzés.

Románia: David Bürger Albu Vintila, Juhász, Rafinsky, - Beke Kovács Ciolac Bodola Dobai

Csehszlovákia: Planiczka Burger Ostiroky - Kostyalek, Pruch, Ludl - Faczinek Kloc Nejedly Kopecky Pucs

Néhány percnél tapogatózás után a csehek kornert érnek el. Megered az eső Kloc bombáját Dávid pompásan védi. Mindjában fölénybe kerül a román csapat. Bodola nagy lövést fogja Planicka, ezután Dobay nagy helyzetet hagy ki. A 30 p Beke oldalhálójába céloz. A 40 p Kloc tisztán áll, David vakmerő belevetődéssel ment Románia fölényé vel ér véget a félidő

Szünet után a románok lelkesen rohamoznak. Az 5 p Ciolac négy méterről kapu fölé lö

A 19 p veszélytelenség látszó román támadás indul ki Juhásztól. Beke - Ciolac - Kovács a labda útja. A cseh védelem leáll. Bodolához kerül a labda aki védhetetlen lövéssel megszerzi a vezető gólt 1:0.

A csehek elkeseredetten igyekeznek egyenlítani de a védelem szilárd. A 33 p a kitörő Kovácsot kézzel rántják le de a jogos II est a bíró nem adta meg. A 38 p a csehek veszélyesek - kavardás a román kapu előtt és a védelem

hibájából Kloc egyenlít 1:1. Dávid hiába nyúl a védhetetlen lövés után Most a románok indítanak újabb offenzívákat de az eredmény nem változik.

Barlassina határozatlan volt - inkább nyomta a román csapatot.

A román csapat 2 góllal volt jobb ellenfelénél. A csatból Dávid Burger Rofinsky Dobay, Kovács és Bodola játéka emelkedett ki.

UEC-CFR 1:1 1:1

CLUJ C liga mérkőzés. Bíró: Dr. Rusu Egyenlő ellenfelek küzdeme Góllövők: Muresan, illetve Pinte

CMSC-Haggibbor 6:1 4:0

Ifjúsági bajnoki mérkőzések

Victoria-CAC 3:2 2:2

CFR-Reuniunea 7:1 5:0

U-Napoca 5:1 2:0

I. osztályu bajnoki mérkőzések:

Avram Jancu-Echo 3:1 2:0 Jó

bíró Seliceanu Gligor

Turnatoria-Unirea 4:2 1:0

C. LIGA

Timisoara, Electrica-Politehnica 2:1 2:0

Banatul-RMTE 1:0 0:0

Salonta, Salonta-Vestul 2:0 2:0

B. LIGA

Alba Julia, Unirea-CAMT 3:2

Craiova, Cra Jovan-Soimi 5:2

Oradea Jiul-Stăruinta 1:0

Baia Mare Phönix-Mures 2:0

Jasi Macabi-Textila 2:1 1:0

Lugoj Vulturii-Victoria 2:0

Braila Duig-DVA 2:1

Constanta Victoria-Jahn 7:1

Cernauti Dragos Voda-Franco Romana 9:1

Brasov ACFR-Sporting 5:2

IAR-Tricolor 1:1

Skócia-Anglia 3:1 0

Százötvenezerfőnyi rekordközösség előtt zajlott le Glasgowban a 61 ik angol-skót labdarugómérkőzés. Az eredmény meglepetés.

Olasz eredmények

Roma-Milan 0:0

Fiorentina-Sanpieroarenese

Luchese-Lasio 0:0

Napoli-Torino 1:1

Ambrosiana-Bari 2:2

Genova-Alexandria 4:0

Juventus-Novarra 1:1

Triestina-Bologna 0:0

CRISANA-U 3:1 (1:1)

ORADEA 2500 néző Bíró: Ritter Az egyetemi csapat az első félidőben egyenrangú volt ellenfelével, de szünet után elbizakodott játéka miatt elveszti a mérkőzést. Góllövők: Szőke, Hotis 2 illetve Draga Az U Szaniszló nélkül játszott

Hungária-Bocskai 4:2 (2:0)

Nagyiramu változatos mérkőzés amit a Hungária megérdemelten nyert meg. Góllövők: Müller Tit

kos 2 és Cseh illetve Gyula 11 esből és Hajdu Szabó brancsosan védett

Ferencváros-Budafok 8:0

A Ferencváros jó napot fogott ki. Biztosan győzött a gyenge Budafok ellen. Sárosi megint nagy formában volt. Góllövők: Sárosi 3 Kemény 2, Toldi 2 és Tancos A gólarány tulzott!

Svájc-Belgium 2:1

Bázel A svájci csapatnak kellett küzdelmet kellett vívnia a kiképző belgák ellen a győzelemért.

6 drb levelezőlap 80 Le

foto KISS, Str. Masaryk

Az angol csodacsapat a kontinentális túrája alkalmával Clujon is játszik egy mérkőzést

A Hungária és a Ferencváros vezetősége már hosszabb ideje tárgyal abban az irányban hogy a Wolverhampton Wanderers vendégszereplésére nyerve meg. A tárgyalások elhúzódtak az volt a magyarázata hogy az angol klub vezetősége ragaszkodott ahhoz hogy ne csak Budapesten szerepeljen a csapata hanem a rendezők egyben kontinentális túrát is szervezzenek számára. A Hungária és a Ferencváros vezetősége eredménytel fejezték be a túra megszervezésére vonatkozó tárgyalásokat és ennek következtében tegnap bizonyossá vált hogy pünkösdkor az angol csapat lesz Budapest vendége.

A túra folyamán a következő mérkőzéseket költözték le az angol ligacsapat számára: Bucurestiben a Venus ellen Belgrádban a Beogradsky ellen Prágában a Sparta ellen, Brünben a Zidenice ellen. Pozsonyban a Bratislava ellen, Düsseldorfban a Fortuna ellen és Berlinben a Herta ellen és Clujon a város válogatottja ellen is játszik egy mérkőzést.

FELKÉREM AZT A NŐT aki április 13 án kedden délután 2-3 óra között az Edison mozgó pénztáránál egy ujjait 500 lejté várt és a papír 500 ast is elvitte hogy az 500 lejt a pénztárhoz hozza vissza.

Ujpest-Nemzeti 2:0 0:0

Phöbus-Kispest 3:2 0:0

Szeged-Budai 0:0

Elektromos-Haladás 2:0 0:0

PÁRIS. Francia-német rugby válogatott 27.6 113, 35 ezer néző.

Tancos ifjúság. Április 20 án a Davila színházban új szerző mutat-

kozik be a cluji közönségnek: Saffeddin Sefket bey, akinek "Táncos ifjúság" című operettjét - Ehrlich József fiatal cluji zeneszerző műve alapján - urilányokból és fiatalokból alakított tehetséges műkedvelő egyesület adja elő. Az előadás jövedelmét az Arvanynevelési Otthon javára ajánlották fel a színház. Rendező: Hetényi Elemér.

Női ruhák szakszerű vegylisztálása minta utáni festése a legszebb az UNIO-nál Tel.: 87